

Sygn. akt: I C 824/19

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Anna Wołujewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Joanna Mucha

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2019 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko R. G.

o zapłatę

oddala powództwo

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 824/19

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł pozew przeciwko R. G. o zapłatę kwoty 4535,16 zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 3 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 26 marca 2019 roku pozwana zobowiązała się – poprzez podpisanie weksla – do zapłaty w dniu 2 sierpnia 2019 roku kwoty 4.535,16 zł. Powód podkreślił, iż w dniu 3 lipca 2019 roku wezwał pozwaną do wykupu weksla, jednak strona pozwana nie dokonała żadnej wpłaty.

Powód wskazał, że został wystawiony weksel na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej przez powoda na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 26 marca 2019 r. Wyjaśniono, że na dochodzoną pozwem należność składa się suma pozostałych do zapłaty rat pożyczki oraz należne maksymalne odsetki za opóźnienie liczone zgodnie z art. 481§ 2 k.c. za każdy dzień opóźnienia w płatności każdej z rat. Powód wyjaśnił również, że roszczenie stało się wymagalne w dniu 3 sierpnia 2019 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 marca 2019 roku pozwana R. G. zawarła z powodem (...) S.A. z siedzibą w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...) Dodatkowo na zabezpieczenie zwrotu pożyczki udzielonej w ramach przedmiotowej umowy, pozwana złożyła weksel in blanco, upoważniając pożyczkodawcę do wypełnienia weksla.

bezsporne, nadto dowód: deklaracja wekslowa k. 7,

Pozwana zaprzestała wywiązywać się z ciążącego na niej zobowiązania i nie spłacała rat pożyczki zgodnie z ustalonym kalendarzem spłat.

bezsporne

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie powód wywodził swoje roszczenie z weksla, który zabezpieczał wierzytelności związane z zawartą w dniu 26 marca 2019 roku umową pożyczki. Roszczenie powstało w związku z niewywiązaniem się przez pozwaną z zobowiązania.

Zaznaczyć należy, że jeżeli pozwany nie stawi się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd na mocy art. 339 § 1 k.p.c. wyda wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W judykaturze utrwalony został pogląd, który nie jest kwestionowany również w nauce, iż przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia Sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Przepis art. 339 § 2 k.p.c. ustanawia domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych w wypadku bezczynności pozwanego, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Domniemanie to dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe. Ten wyjątkowy przepis nie może być wykładany rozszerzająco. Zatem sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach. Negatywny wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (porównaj: wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 7.6.1972 r. III CRN 30/72, 31.3.1999 r., I CKU 176/97, 6.6.1997 r., I CKU 87/97, 15.3.1996 r., I CRN 26/96, 15.9.1967 r., III CRN 175/67, 18.2.1972 r., III CRN 539/71, Legalis.).

Sąd nie może również przyjąć za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli budzą one wątpliwości. W sformułowaniu art. 339 § 2 k.p.c. mowa jest o przyjęciu za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli „nie budzą one uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy”. Uzasadnione wątpliwości mogą powstać w wypadku, kiedy twierdzenia powoda zawarte w pozwie odnośnie stanu faktycznego sprawy, są ze sobą sprzeczne, nie zawierają pełnego stanu faktycznego pozwalającego na rozstrzygnięcie sprawy, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp. (porównaj: komentarz do art. 339 k.p.c. pod redakcją Zieliński – system Legalis)

Ocena zgodności z prawdą twierdzeń powoda następuje na podstawie materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Nie budzi wątpliwości, że obowiązkiem strony powodowej jest dołączenie do pozwu dowodów, które umożliwią Sądowi weryfikację twierdzeń pozwu pod kątem spełnienia przesłanek z art. 339 k.p.c. Z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie.

Podkreślenia wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów. Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecznictwa obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

Zdaniem Sądu brak było podstaw do ustalenia stanu faktycznego jedynie w oparciu o twierdzenia, które zostały zawarte w uzasadnieniu pozwu. W dniu 12 września 2019 r. Sąd stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, o czym poinformowano powoda (por. notatka urzędowa, zarządzenie k. 17k. 20), w związku z czym powód został poinformowany, że okoliczności przytoczone w pozwie nie zostały uwzględnione w całości przez Sąd.

Przedmiotem powództwa było roszczenie wekslowe wynikające z umowy pożyczki, która została zawarta przez pozwaną występującą jako konsument. Podkreślić należy, że zgodnie z prawem unijnym TSUE (por. wyr. Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 września 2018 r. (C-176/17), Sąd ma obowiązek zbadać czy w umowach z konsumentami nie występują niedozwolone klauzule umowne lub inne postanowienia naruszające prawa konsumentów.

W ocenie Sądu nie budziły żadnych wątpliwości twierdzenia powoda co do zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, kwoty przelanej pozwanej, brak spłaty i jej wypowiedzenie.

Powód przedstawiając stan faktyczny sprawy, powołał się na weksel zabezpieczający umowę pożyczki wskazując wyłącznie datę zawarcia umowy i jej numer. Powołano się również na okoliczność, że weksel został wypełniony z uwagi na brak spłaty. Wyjaśniono również, że na dochodzoną pozewem należność składa się suma pozostałych do zapłaty rat pożyczki oraz należne maksymalne odsetki za opóźnienie liczone zgodnie z art. 481§ 2 k.c. za każdy dzień opóźnienia w płatności każdej z rat. Powód wyjaśnił również, że roszczenie stało się wymagalne w dniu 3 sierpnia 2019 r. Brak było jednak informacji dotyczących treści, formy zobowiązania (brak kwoty pieniężnej, która była przedmiotem tej umowy, jak również ustalonych kosztów i należności związanych z zawarciem umowy, warunków spłaty). Brak było informacji, czy kwota należności głównej stanowi kwotę udzielonej pożyczki, czy obejmuje również inne obciążenia z tytułu zawartej umowy. Określony w sposób wybiórczy i lakoniczny stan faktyczny wywołał wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i wymuszał przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Powód w celu wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia przedłożył jedynie weksel, deklarację wekslową oraz kserokopię wypowiedzenia umowy pożyczki, która nie została poświadczona za zgodność z oryginałem. Nie przedłożono jednak umowy pożyczki, z której strona wywodziła swoje roszczenie tj umowy pożyczki z dnia 26 marca 2019 r. W związku z powyższym pozbawiono Sąd możliwości weryfikacji wierzytelności dochodzonej wobec pozwanej, w szczególności w zakresie postanowień umowy tj ustalenia wysokości udzielonej pożyczki, czasu trwania umowy, terminów i przyczyn jej wypowiedzenia - co miało istotny wpływ na ustalenie wymagalności przedmiotowego roszczenia, dodatkowych kosztów związanych z tą umową - rodzajem i wysokością odsetek, prowizji, czy też zasadami spłaty zobowiązania. W związku z powyższym Sąd został pozbawiony możliwości oceny zasadności roszczenia, w tym czy przedmiotowa umowa nie zawierała klauzul abuzywnych.

Ponadto powód nie wykazał w jakikolwiek sposób tego, aby doręczył czy choćby wysłał pozwanej wypowiedzenie umowy pożyczki, które to wypowiedzenie było, zgodnie z deklaracją wekslową, warunkiem powstania uprawnienia do wypełnienia weksla in blanco. Zgodnie zaś z przepisem art. 61 § 1 zd. 1 kc, oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Brak złożenia wobec

strony pozwanej oświadczenia o wypowiedzeniu umowy pożyczki pozbawiało zatem powoda prawa do wypełnienia weksla in blanco, który stanowił podstawę dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia

Podkreślić należy, że powód jest podmiotem, który zawodowo zajmuje się działalnością gospodarczą i jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. W związku z powyższym, powinien wykazać że umowa nie zawierała klauzul abuzywnych jak i wystąpiły przesłanki do wypełnienia do wypełnienia stanowiącego podstawę dochodzonego roszczenia weksla in blanco. Nie budzi wątpliwości w ocenie Sądu, że aby skutecznie dochodzić roszczenia z weksla będącego pierwotnie wekslem in blanco stanowiącym zabezpieczenie innych roszczeń między stronami, konieczne jest przedłożenie zarówno weksla oraz wykazanie, że między stronami istniało porozumienie (deklaracja – umowa - wekslowa), upoważniająca stronę otrzymującą weksel do jego wypełnienia i określające warunki dokonania tej czynności. Powód jako strona stosunku podstawowego, winien przedstawić deklarację wekslową i wskazać na okoliczności decydujące o jego wypełnieniu zgodnie z zawartą deklaracją (dowód doręczenia wypowiedzenia umowy pozwanemu). Abstrakcyjność zobowiązania z weksla in blanco między stronami stosunku podstawowego ma bowiem – jak powyżej wskazano - osłabiony charakter i uwzględnia funkcję tego weksla jako formy zabezpieczenia roszczenia ze stosunku podstawowego. Konsekwencje z tego płynące winny być przy tym przestrzegane szczególnie, gdy stroną stosunku podstawowego dającą zabezpieczenie jest konsument.

Wobec powyższego, skoro powód nie wykazał w sposób, który nie budził wątpliwości, zarówno zasadności, jak i wysokości dochodzonego roszczenia, to zasadnym było, na podstawie art. 6 k.c. oddalenie powództwa.